

Projektování edukace

- Edukační cíle
- Didaktické zásady edukace
- Didaktické formy edukace
- Edukační metody
- Učební pomůcky a didaktická technika

Posloupnost otázek, na které je třeba odpovědět:

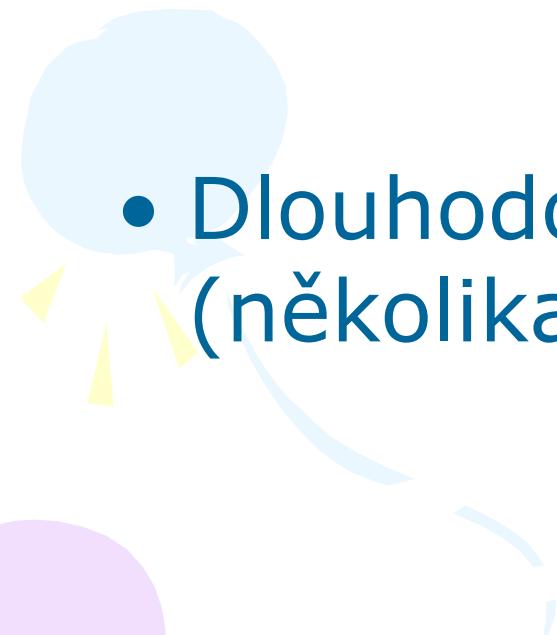

- **Proč?** = Formulace ed. potřeby, vymezení cíle
- **Koho?** Znat charakteristiku edukanta komplexně
- **Co?** Edukace nebo reedukace?
- **Jak?** Metody, formy
- **Kdo a kdy?** Který člen multidisciplinárního zdravotnického týmu
- **Kde a za jakých podmínek?** Financování?
- **S jakým výsledkem?** Způsob zhodnocení a evaluace působení.

Edukační cíle

- Je to vlastně očekávaný výsledek, kterého chceme dosáhnout
- Def.: pozitivní kvalitativní a kvantitativní změna v edukantových vědomostech, dovednostech, návycích a hodnotové orientaci

Cíle

- Krátkodobé – cíl jednotlivé lekce
 - Dlouhodobé – finální cíl celé edukace (několika lekcí)
-
-

Podmínky správně zvoleného cíle

- Přiměřenost – např. vzhledem k věku, musí být splnitelný
- Jednoznačnost – jasná formulace, která vede ke kontrolovatelnosti cíle
- Konzistentnost – jednotlivé cíle lekcí musí odpovídat celkovému cíli
- Komplexnost – cíle musí rozvíjet celou osobnost edukanta

Formulace cílů

- Vyjadřujeme se slovesem a vždy ze strany edukanta
- Jasná, konkrétní formulace
- Sloveso musí vyjadřovat činnost, kterou lze zkontrolovat

Vhodně formulovaný cíl

- K. dokáže sestavit jídelníček na týden podle zásad racionální výživy a zdůvodnit zařazení zvolených potravin

Nevhodně formulovaný cíl

- K. je seznámena se zásadami racionální výživy (odráží činnost edukátora, nikoliv změnu u K.)
- K. bude znát zásady správné výživy (jak zkontrolujeme???)

Kategorizace cílů

- Kognitivní (vzdělávací) cíle
 - Afektivní (postojové, hodnotové) cíle
 - Psychomotorické (výcvikové, praktické cvičení) cíle
-
- Uvědomění si těchto cílů pomůže ve formulaci

Kognitivní – vzdělávací cíle a jejich klasifikace

- Znalost – vyjadřujeme slovesem: definovat, napsat, opakovat, seřadit, vysvětlit
- Porozumění – pochopení obsahu sdělení. Vyjadřujeme slovesem: dokáže svými slovy formulovat, objasnit, opravit, specifikovat, zkontrolovat

Kognitivní – vzdělávací cíle a jejich klasifikace

- Aplikace- schopnost použít v nových podmínkách. Vyjadřuje se slovesy: aplikovat, navrhnout, sjednotit, shrnout, vyvodit obecné závěry
- Analýza – schopnost edukanta objevit vztahy mezi jedn. částmi. Vyjadřuje se: analyzovat, rozčlenit, provést rozbor, najít vzájemné vztahy

Kognitivní – vzdělávací cíle a jejich klasifikace

- Syntéza – schopnost edukanta složit jednotlivé části v celek. Uvádíme slovesy: kombinovat, navrhnout, sjednotit, vyvodit obecné závěry
- Hodnotící posouzení – schopnost posoudit např. dokumenty, způsoby řešení, výtvary. Slovesa: posoudit, zhodnotit, ocenit, zdůvodnit, porovnat

Afektivní cíle, formulují postoje, hodnoty, názory

- Přijímání, vnímavost – edukant je ochoten přijmout něco nového
- Reagování – edukant reaguje = projevuje zájem o novinku
- Oceňování hodnoty – dojde k interiorizaci nové hodnoty, ke změně v hodnotovém žebříčku

Psychomotorické cíle

- Nápodoba
- Praktické cvičení - na základě slovního vedení
- Zpřesňování – edukant vykonává činnost skoro samostatně
- Koordinace – samostaná koordinovaná činnost
- Automatizace – činnost je zautomatizována

Př. správné mechanické mytí rukou

Didaktické zásady edukace

- Z. názornosti
- Z. spojení teorie s praxí
- Z. vědeckosti
- Z. přiměřenosti
- Z. aktuálnosti
- Z. zpětné vazby (feedback)
- Z. uvědomělosti a aktivity
- Z. individuálního přístupu
- Z. soustavnosti, trvalosti

Didaktické formy edukace

- *Individuální* – v ambulanci, u lůžka, ...
 - + tempo dle edukanta, dle potřeb ed.,
efektivní metoda, aktivita studenta
 - Časově náročné pro učitele, není
spolupráce mezi edukanty
- Vhodná metoda - rozhovor,
vysvětlování, instruktáž

Didaktické formy edukace

- **Skupinová** – častá, skupiny homogenní i heterogenní
 - + možnost spolupráce mezi žáky
 - Někteří žáci se „vezou“

Vhodná metoda: diskuse, brainwriting

Didaktické formy edukace

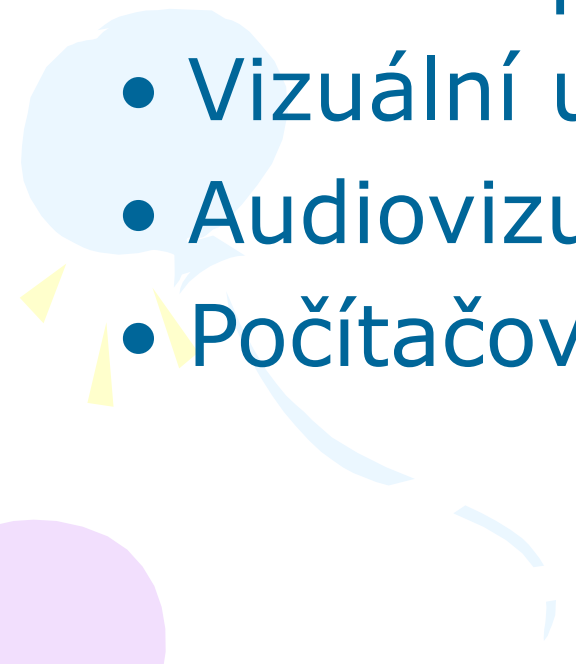
- **Hromadná** – každá přednáška
+ sdělení velkému počtu žáků
- Nízká aktivita, malý individuální přístup, nízká zpětná vazba

Edukační metody – cílevědomé promyšlené působení edukátora

- Přednáška
- Vysvětlování
- Instruktaž a praktické cvičení
- Rozhovor
- Diskuse
- Konzultace
- Brainstorming
- Brainwriting
- Práce s textem
- E-learning

Učební pomůcky a didaktická technika

- Textové pomůcky
 - Vizuální učební pomůcky
 - Audiovizuální pomůcky
 - Počítačové programy a INET
-
-